

Latweefch u Awises.

62. gada-gahjums.

Nr. 26.

Treschdeenā, 29. Junijā (11. Julijā).

1883.

Nedaktora adrese: Pastor G. Weide, zu Neuhauen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn Iga grāmatu-bodē Jelgavā.

Rādītājs: Par ūnu. No eekshemehm. No ahrsemehm. Wisjaunakahs ūnas. Sa- lausia ūse. Par Widemesc "Balss" awises ūsu jaunakee zenteeni. Brasche tehwa klausis braukums. Drupas un druskas. Sludināšanas.

Par ūnu.

No 1. Julija warehs apstelleht „Latweefch u Awises“ lihds gada beigahm. Maksa buhs, kā arveen: 60 kap. Jelgawā ūnemot un 90 kap. pahr pastu.

No eekshemehm.

Pehterburga. Telegrafa stanžijas Maija mehnesi eenehma 750 tuhkf. 179 rubl. (pret 691 tuhkf. 417 rubl. pehrna jā Maija); no 1. Janvara lihds 1. Junijam fch. g. pāvīsam eenemts 3 milj. 238 tuhkf. 838 rubl., jeb 76 tuhkf. 316 rubl. wairak nekā pehrna ūchini laikā. — Kihwas ūns ar ūweem pāwadoneem apmelleja preefch kahdahm deenahm Peterhofu. „Monplaisirā“ teju dserot winam gahja garahm ūkareiwi bahrinu patverfmes audselki. Ūns dīrdeht dabujis, kā tee labi dseedot, wehlejabs, lai tam kahdas dīesmas usdseedatu. Isprezajees par audselku teizamo dseedaschanu, ūns dāhwinaja behrneem 120 rubl. un wina pāwadoni 20 rubl. — Balsts domenu ministeris ūchinis deenās, aīzelojis ahrsemēs un wina ūetu ispildīhs wina pālhgs geheimrahts Wefchnakows. — Muitas eenehmumu pagahjuschā 1882. gadā ūrewijai bij 98 milj. 450 tuhkf. 231 rubl., t. i. 12 milj 916 tuhkf. 486 rubl. wairak nekā 1881. gadā. — Uf Baltijas dīselsszela ūchinis deenās mehginaja lokomotives ūrinaht ar nastu. Kā „Now. Brem.“ ūno, mehginajums ūdeweis labi. Pehz tam, tad 600 werstu bij nobraukts, ūzu ministeriem ūlaht efot, wehl reis pāhrbaudijs ūrinaſchanu ar nastu un panahkumi ūrahdijs ūsai brangi. — Pehterburgas augstskolā ahrstu nodala pāhrpildita un tapehzi ūchogad aprobeschos jaunu studentu ūkaitu. Usnemfhot jaunus studentus tikai 1. kursā, kamehr no 2. lihds 5. kursam nemas ne-ūsams. Virmā kursa studentu ūkaiti aprobeshots us 250. Prekšchroku dīschot pee uſnemfhanas jaunekleem is Maslawas, tad is Pehterburgas un beidot ari is zi- teem mahzibū apgabaleem, ūs gatavi preefch augstskolahm. — Komijs Borodulins ūsadis naakti us 23. Juniju is Sokolowa tehjas magasinas 50 galvu ūkura, 20 vudu ūsahgeta ūkura un 200 rubl. is ūses. — Pehterburgas ūrgu-dīselsszela ūeedriba no 1. Oktobera 1881. g. lihds 1. Oktobrim 1882. g. eenehma 1 milj. 7 tuhkf. 119 rubl. 70 ūk., no ūras ūmmas 2 proz. jeb 34 tuhkf. 142 rubl. 40 ūk. naht par labu ūlēhtas ūsei. Nelaimes gadijumu 1882. gadā bijis 21. — Is Pskowas ūetuma tagad pahr Pehterburgu ūhta dauds arestantu us ūbiriju, ūs noteefati pee ūtorgas ūrbeem. Ne ūen atpakaļ 50 tahti arestanti ūzehluschi dumpi. Kāhdam no ūweem ūeedreem ūe ūsmetushi ūamsolus us ūgalwas un tad ūinu tā ūauſijschi un pērhuschi, kā ūo ūaijadejis ūowest ūlimi- ūzā. Ūdaūsitais arestants Pskowas ūetumā arestanteem bijis par ūeldscheeri un tagad ūapehzi ūk ūreefmihi ūzis ūauſihts, kā ūlēti ū- ūahjees ar ūlimajeem. Ūainigee ūatureti Pehterburgā, ūur ūinu ūarbs ūks ūemts ūmekleschanā. — „Nowoje Bremja“ ūno, kā ūchinis deenās nahzis ūministeri ūomitejā Tukuma-Wentepils dīselsszela preefchlikums pāhrpreefchā. — „Waldibas ūehstnesi“ ūodrukti to ūagasta ūezako ūahrdi, ūs bij ūhūtiti ū ūroneſchanas ūwehtkeem un ūxi ūabuja ūdraba ūedalus ar ūsrakstu „par ūzihribu“. Is Widemesc Latweefch ūdās bij: Ūiktu ūagasta ūezakais Jahnis Masrožis, un Gatartas — Juris Kalnīši; is Kursemes: is Gren-

dses — Jakobs Strautmanis, ūkrundas — Krichs Behrs, Dun- dagas — Kahrlis Nowitsch, ūchuhkstes — Ludwig Hahns, ūalkunu — Mikelis Wanags, Lindes — Kahrlis Meschapuke, ūn- dales — Kahrlis Wefmanis, ūasdangas — ūehteris Mansfelds, ūhrlawas — Janis Reinfeldas un ūuzawas — Juris Jurjahns.

Waldoſchais ūenats ūflūdinajis ūchahdus ūskaidrojumus par ūchihdu ūeſibū, andletees ar ūchreeneem:

1) ūlēhtu un ūeſtu ūobeschā ūchihdeem brihw andletees ar ūchreeneem ūahdōs ūmōs, ūs ūineem ūaſheem ūeder, ja ūe ūirkli ūehz 3. Maija 1882. g.

2) Ahrpus ūlēhtahm un ūeſteem ūchihdeem brihw andletees ar ūchreeneem ūikai ūahdōs ūmōs, ūs ūsbuhweti ū ūineem ūede- ūrigas ūunts un ū ūehlaku kā 3. Maija 1882. g. ūahrgahjuschi ūinu ūpaſchumā, ūehz ūs ū dokumentu ūpīprinashanas ūaj ūeſas ūpre- ūduma.

3) ūeſibū, ūawōs ūmōs un ū ūawas ūunts andletees ar ūchreeneem, war ūri ūplashinaht ū ūeem ūchihdeem, ūs ūahdū ūpaſchumū ūeguwuſchi ūehz 3. Maija 1882. g. ūahdōs ūpgabalōs, ūur ūineem ūatlauts ūshwot ūaj ū ūauna ūpmestees.

4) Lai ūerahdi, kā ūahds ūmōs ūaj ūunts ūeſcham ūeder ūchihdam, ūinu, ja ūan ūrib ūtweht ūchreeneem ūahrdotawu, ūaneſ ūpleezi, ūs ūmōs ūatee ūnodots ūinu ūpaſchumā. ūchihdeem ūatodus ūri war ūuht ūotiku ūehz 3. Maija 1882. g., ja ūikai ūpaſchumā ūeſibas ūeguhtas ūprefch ūam.

5) ūchihdeem ūaw ūeſibas, ar ūchreeneem ūtigotees ūahdōs ūunts ūgabalōs ūaj ūmōs, ūs ūineem ūodoti ūuhſcha ūaj ūrentes ūomā.

Jelgawa. ūrsemes ūkzis ūahrvaldneeks, ūhstenais ūchahd- ūrahts M. v. Pleens, ūtstabj ūcho ūawu ūamatu un ūdahs ū Pehter- ūburgu, ūur ūinu ūministeri ūdabujis ūugstaku ūeetu. — ūri ūcho- ūreis ar ūbehdi ūfidi ūafino, ūs ūleħšu ūdarbi ūaug ūo ūeena. ūa- ūnakti ū 16. Juniju ūnosaga ūahdam ūrona Garoſes ūaimneekam ūelnu ūrgu, ūehtibā ūahdus 100 rublu; ūeenawas ūepuru ūaimneekam ūruhnū ūrgu, 6 ūadu ūezu, ūehtibā ūahdus 140 rublu; ūeenawas ūideneeku ūaimneekam ūelnu ūrgu, ūehtibā ūahdus 100 rublu, ūur ūezo- ūahnu ūnakti ūahdam ūelgawas ūtūnumā ūdīhwodamam ūaimneekam ūa- ūnū ūrgu, ūehtibā ūairak kā 100 rublu. — 11. Junijā ūo- ūdedsa ūeel-Garoſes ūtūlū ūahjahm ūlādars. ūahde ūneedahs ūahds 600 rublu. ūo ūam ūgūns ūehluſees, — ūesinams. ūar ūo ūeek ūmellehts ūakal. — ūes ūam ūri ūaschi ūpē ūasgadamees ūtrādu- ūchi ūawu ūahwi. 12. Junijā ūoslihka ūee ūasimir ūuischā ū12 ūadu ūezs ūehns. ūihki ūtrāda ūtras ūeena ūakarā. — 17. Junijā ūoslihka ūahda ūalnamuiſchā ūaimneekā ūalps. — 19. Junijā ūoslihka ūasgadamees ūirzawas ūpē ūah ūo ūudsu ūrogus ūlah- ūneku ūurſhis ūur ūoslihka ūahds ūhnes ūuischā ūalps.

Bauska. „Btgai ū. St. u. L.“ ūno, ūa 19. Junijā ūur ūo- ūbrauzis ūewidenta-ſenatora ūerchdnis ūenifenko ūgs. ūchinis ūe- ūnās ūri ūaīdot ūabrazam ūaſchu ūenatora ūlungu.

Is ūauņelgawas ūakta „Balt. ūehstnesi“: Treschdeen, 22. Junijā, ūuhlit ūehz ūulkst. ūeem ūehz ūusd., ūisdegahs ūihgas ū ūeela ūeelas ūuhri, ūlje ūahnam ūeederofchā ūeza, ūchindoleem ū ūchleem ūegta ūeidele, ūo ūurenes ūgūns ūas ūzumirklo ū ūipras ūehtras ūka ūahresta ūehlabſtates ūeelas ūabā ūufēs, ūs ūri ū ūihgas ūtigotajeem, ūrahleem ūill ūeederofchā ūlin ūpihkeri, ūiseem ūgūns- ūdēhſeju ūuhlineem ū ūpihki, ūa ūas ūstundu ūaikā ū ūasak ūa 23 ūdīhwojamahs ūur ū35 ūahau ūehlas ūuleja ūelnōs. ūulkst ū ūakarā ūgūns ū ūagasta ū ūeprobeshota. ūodega ūeſela ūetortā ūa ū ūil-

fehtinas, no tā fauzamahs Zuhku Daugawas, gar pilfehtas zeetumu
un Lipperta alus bruhst lihds pirtij. No fadegufchahm ehkahm tikai
knapi $\frac{1}{3}$ daļa apdrošinata, tā ka wairak familiju nu gluschi na-
bagi. Zaur telegrafu is Rīgas pawehstee uguns-dsehfeji nonahza
wakarā pulksten 10ds. Uguns ja to laiku tik tahi bij apdsehsta, ja
wini otrā rihtā ar pirmo brauzeenu wareja dotees atpakaļ. Notiku-
šo skahdi rekhina us 200 tuhkst. rubļu. Zilwelu dīshwibas nav
gahjuschas bojā.

Weetalwas labdar. beedribas 12. gada fwehtki otrōs Wafaras-fwehtkōs. Tā dehwetā Trakfschinu kālnā, Odses esara peekrāstē, nosīshmīgeem usrafsteem gresnoteem goda wahrtēem un karogeem puščkotā, jau no dabas jaukā weetā pulzejahs prahws ūkāts fwehtku dalibneeku. Bulksten Zōs pehzp. fahlahs fwehtku pirmā dala ar konzertu. Beedr. preefschneeks pirms runaja atklahfhanas wahrdus, luxōs aissrahdijs us Kreewijas milsu walsts fēkmigo usplaukfhanu, un ka zaur Schehligā Keisara gahdibu ari Latv. tauta neteekot peemirsta, bet sanemot gadu no gada dauds pahrlabojumu, zaur ko tai isdewiba, it brangi usselt. Runatajs runu nobeidsa ar weselības issaukumu Augstajam Semes-tehwam, us ko wiſi nodseedaja dedsigahm, aissgrahbtahm juhsmahm „Deews, fargi Keisaru!“ un ūkāts „urā“ fauzeeni leezinaja fwehtku dalibneeku aissgrahbtibū. — Dseefmas noslandinaja ūkāts ūkāts; pa puſei tautas dseefmu, pa puſei „dahrſa puču“. Ne ween fwehtku weetu isgresnojot, bet ari dseefmas israugot, iſrihko-taji bij eegaumejuschi:

Mehs it labi to sinajam,
Ka dseesmâs'i klausifees;
Mums dseesmites ja-isdseed
No vulzina iislasitas.

Ka dseedataji nebijs taupijuschi ne usgihtibas, ne puhlinu, to leezinaja loti raschenà dseedafschana, kura tad ari eemantoja klausitaju flaku labpatikschanan. Weetalweeschi pateesi war lepotees:

Kad mehs dseedam, jauki dseedam,
Kad mehs raudam, schehli raudam,
Kà mehs jauki nedseedafim
Mahras dseesmu teizejini?
Kà mehs schehli neraudafim,
Kad mehs bijahm fehrdeenifchi?

Otro daku eesahka ar fwehtku runu. Iseedams no kronefchanas fwehtku gawilehm, runatajs aishrahdija, ka, lai gan Augstā Semestehwa kroni un troni diamanti un pehrles mirdseja, Winaam tomehr nepeetika ar scho nedishwo gresnumu. Winsch wehlejahs ap Sewi jo kofchakas un dahrgakas pehrles, kuras Wina sirds zeeni dauds augstak par pirmajahm. Lee bij starp ziteem Wina pawalstneelu aissahwi jeb pagastu wezakee. Ari no Latweescheem tur bijuschi 13 wihri. Tā tad ari Latv. tauta usluhkota par pehrlī leelahs walstibas kroni. Schai nu tapehz jaturahs schi goda zeenigai. Tahda wina buhs, ja ar uszihtibu un ruhpigu taupibu zentifees eeguht wispiems rozibu un turibu, ar ko ween eespehjams fasneegt ari garigu isglihtibu. Bet turiba wisai lehni pee-aug. Tapehz dibinatas zitas un ari schi beedriba, kuras no sawas puves grib ispalihdscht garigas attihstibas finā un to weizinaht. Schi usdewumu schi jau 13 gadus naigi pildijusi. — Ja Latv. tauta tā jensifees un godam isturefees, tad Augstais Semestehws nenowehrshs Sawu azi no winas, bet gahdahs un weizinahs, ka ta warehs usplaukt un selt u. t. t. Behz aishrahbt i nodseedatas dseefmas: „Lai dīshwo augsti, Latwija!”, jaunekli sahka deet, bet gan ne wis pee labas ragu musikas, ka fludinajumā bij minehsts. Tā pat truhla ari weena no waijadfigahm eetaisfēm, bes kuras jautriba labi newar fēkmetees. Bet, ka dīrdejam, tad schee sihlee truhkumi nezehluſchees wis zaūt beedr. preelschnezzibas neruhpestibū, bet no schlehrschleem, kuras nowehrst nestahwejis beedribas warā. — Jautrā fadishwe turpinajahs lihds pat pusnaktij, kur tad gribot negribot bij jaschkirahs no fwehtku preekem, kuri gan ik katram dalibneekam paliks labā peeminā. Jautrahs dseedatajas un tuwakē draugi wehl daschas omuligas stundas pawadija pee weesmihligahs nama mahtes un laipnā nama tehwa, gan deijsot, gan zitadi beswainigi ispreezadamees. Gau-lite jau stahweja pa-augstu pee debesfēm, tad ari schēem bij jaschkirahs. — Wehlejam Weetalwas beedribai, lai ta sel un plaukt un lai neßdauds fwehtihas somai erfahrtnei!

Kauna. Tur lihstot jau 10 deenas no weetas, tä ka uhdens puēs un strautindōs stipri sazehlees, pahrpludinadams laukus un plāwas. Seemas sehja pawisam nogahsta welbrē, tä ka jabihstahs, lä nefapuhst.

"B. B."

Bleskawa. Ta fauzamais lopu mehriis tur iszehlees dauds ap-gabalos. Lopu ahrsti us tureni nosuhltiti.

Saratowa. Leela miljonara Anofowa dehls fchinis deenäs apprezejahs ar lahdü Mordwinkina jaunkundsi. Bruhtes kleite mał-fajusti lihds 10 tuhks. rubl. Kleites pogas bijusħas gresnotas bril-janteem un Brifeles spizes pehrlehm.

Poltawas gubernas semstwa nolehmusi zelt Gogola peeminai Mirgorodâ lauschu skolu. Kad nu Gogols dsimis Janowschtschinas zeemâ, kur wehl tagad masais namelis atrodahs, kura winsch pirmoreisi fcho pafauli eeraudsija, un eefahka strahdaht rakstneezibas laukâ, Janowschtschinas zeema eedsihwotaji nodomajuschi eefneegt luhgumu, lai skolu atwehrtu winu zeemâ.

Telisawetpole. Kahda Armeniote ne ſen atpakat ar leelahm molahm tur dſemdeja 5 mehneſchus wezu meitiru ar 2 galwahm un 4 azihm.

No ahrsemehm

Wahzija. Leela generalfchtauba namā Berlinē atkal efot no-
tikusfhas daschadas nekahrtibas, proti no dascheem swarigeem papih-
reem un plahneem efot zaur kahdeem pahrdewejeem slepeni nemti no-
raksti un aissuhitti kahdai sweschai waldbai. Tamdehk tagad efot
isdoti zeeti preefschrafsti, kas aisleeds wifahm personahm ee-eet general-
fchtauba nama finamās istabās, kur strahdā generalfchtauba wirfneeki.
Ja kas grib ar weenu no teem runaht, tad peenahloschais wirfneeks
teek issaults fewischkā istabā. — **Starptautiskā mahfslas iſſtahde**
Minkenē atklahta zaur prinzi Luitpoldu. Iſſtahde loti branga. Ari
Frantschi, kas pee zitahm Wahzu iſſtahdehm nepeedalahs, pee fchihis
nem dalibu.

Belgija. No Briseles fino, ka generalis Brialmons efot pats us sawu galwu nobrauzis us Rumeniju, buhwelt tur zeetolfschus. Belgeeschu waldbia efot atwaikinajusi winu tik us Karlsbahdes bahdi, bet winsch no turenės aisbrauzis Rumenijā.

Anglija. No Ižrijas fino, ka kahrtiba tur pehdejā laikā loti labojusfees. Agrar-noseegumi gandrihs pilnigi apstahjuschees waj noteek neleelakā skaitā, ka tas Ižrijā meerigōs laikos mehds buht. Redzams, ka Gladstona reformas likumi naw bijuschi bes augkleem. — Koleera iżzelħchanahs Egiptē dauids Anglu awisehm der par eemeflu, pagehreħt Anglu fara spehka atsaufħchanu is- Egiptes. Ari dajsi ministerijas lozeffi (Tschamberlens, Dilke) peekrihot tahdai pagehreħchanai. — Kuga apgħaż-ħanahs Linthauses osta notikuñ tai briħdi, kad jaunbuhwetais fugis (twaikoni „Daphne“) tizis laists uhdni. Zaur ko twaikona ppepefha apgħaż-ħanahs notikuñ, weħi naw ißkaidrots. Zaur jidu nelaimes atgadijumu lihds 150 zilweku saudejuschi d'siħwibu. Uħdens lihdeji finojušchi, ka nogrimu sħa twaikona maschinis nodaka efot pilna ar lihkeem.

Franzija. No wifahm waldbahm lihds schim Frantschu wal-diba spehrusji wißtingrakos solus pret koleera eeweschanu. Wina cewedusi karantinu ne tik Widus juhrâ, bet ari sawâs Atlantikas juhras ostâs, un ne tik preefch kugeem is Egiptes, bet preefch wiseem kugeem is austruma, un ari preefch kugeem is Alldschiras un Tunises. Tahtak wina pawisam aisleegusi eewest daschas prezess, kurahm it ihpa-schi weegli fehrga warot peelipt. Beidsot waldbiba Alldschirâ un Tunise aisleegusi isrihkot svehtzelofchanas, jo it ihpaschi zaur svehtzel-neekeem sehrgas austrumâ mehds isplatitees. — Ahrleetu ministeris Schalmel-Lakurs, kas weselibaß kopfchanas deht bij us kahdu laiku aissbrauzis is Parises, tagad peepefchi atkal atgreesees mahjâs. Lai-kam tas notizis tamdehl, ka strihdus ar Nihnu palijis asaks un ka Tonkinas leeta drits waretu kas fvarigs notilt. Schalmel-Lakurs aissstahwot domas, ka pret Nihnu ja-isturahs zeeti un stigri, un ka zaur to panahkschot Nihnas atkahypschanos no sawahm wirsteefibahm pahr Anamu bes kara. — No Madagaskaras ſino, ka Frantschu spehka wirskomandeeris nospreedis isrihkot ekspediziju us Madagaskar-as eeksfchsemi. Tamatasas ostas pilfehtâ, kas no Frantscheem eenemta, teek atstahts Frantschu garnisons, kas pastahw is 500 wih-reem. Wisi ziti spehki teek lihdsnemti ekspedizijâ. — Kahds mah-zitais Moano dibinajis beedribu, kuras mehrkis, ifsmekleht to Sar-fanahs juhras datu, kur pehz bihbeles stahsteem Egiptes kehniasch Warauß noslizjis, Israëla behrneem dñishdamees pakat. Moano grib likt usrakt turenas fmiltis un melleht, waj wehl nebuhtu atrodamas kahdas Warauß kara pulka atleekas, par peem. wina kaujas rati waj eerotschi, waj zitas smagakas leetas, kas zaur uhdeni newareja tikl aisdsliftas projam, bet kurahm waijadsetu grint us apakfchu. Awises stahsta, ka Moano efot preefch fawa mehrka falafijis 750 tuhlf. franku, un nodomajot dritsâ laikâ dotees zekâ is Marselas ostas.

Italija. Deputatu nams peenehmis waldibas preefchlikumu par strahdneku apdroshinafchanu pret nelaimes gadijumeem.

Turzija. No Albanijas sino, ka Turku kara spehla wirswadonis Hafiss Paschà wehl wedot farunas ar dumpineekem. Sarunas ne-esot pawisam bes felmes, jo kahda dumpineku data jau esot pardewusees. Bet zita data wehl pretojotees.

Egipte. Anglijas ahrleetu ministeris leek isdariht pamatigu ismellefchanu, no kam koleeris Egipte zehlees. Kà Anglu awise „Daily News“ sino, Anglu waldiba esot pahrleezinata, ka koleeris Egipte ne-esot ewests is Indijas, bet laikam iszehlees paschà Egipte zaur weetigeem zehloinem. Us kam schi pahrleezinachanahs dibinajahs, naw sinams. — Par melu praweeti Sudanà sino, ka winam wehl esot prahws kara spehls. Wina armijà waldot koti stingra kahrtiba, kas pa leelai dakai teekot ustureta zaur tschetrahm lauwahn. Schihs lauwas eeslehgtaf kahdà dsessu buhri un teek ehdinatas ar kameelu un aitas gatu. Bet ja kahds salbats waj zits apakschneeks bijis nepaklausigs waj zitadi kà apgrehkojees, tad grehzineeks teek atwests melu praweefcha preefchà, kur to isgehrbi un us melu praweefcha pawehli eemet pee lauwahn, kas wifem redsot faplehsh un aprij to. Ar scho 4 lauwu palihdsbu melu praweetis tahlà wihsé sawà lehgeri ustur wißlabako kahrtibu. — Damjetas eedsihwota-jeem us waldibas pawehli ja-atstahj sawi pa dakai netihree nami un pagaidam ja-apmetahs teltis. Wifa pilfehta eeslehgta no salda-teem, kureem pawehlehts schaut us katu, kas is pilfehtas gribetu mult projam.

Indija. Kahds no Anglu-Indieschu waldibas suhtihts kareiwu pulzinch, kas is Indijas wedis munizijas krabjumus preefch Afganistanes emira, tizis aplaupihsts no robeschu ziltihm Schinwareem un Arfideem. Munizijas pawadoni esot pehz stípras pretestibas tiluschi apkauti.

Seemel-Amerika. No Nu-Taundlendas salas sino, ka Lorenza juhras lihzi 30 ronu kerschanas kugi esot no ledus gabaleem eeslehgti, tà ka zilwekeem us wineem draudot bada nahwe.

Wisiaunakahs sinas.

Jahnu deenà, 24. Junijà, pulksten 1 à pehz pusdeenaà, kà „B. W.“ sino, Rihgas un Widsemes Latweeschu beedribu deputazijai bijis gods un preefs, stahteet preefchà Keisara Majestetehm seemas pili un wißpäsemigi paßneegt Latweeschu beedribu wißpädewigako laimes wehleßchanas adresi us augsteem kroneßchanas svehikeem. — Moluhkà us koleeri Egipte, eekschleetu ministeris islaidis schahdus nosazijnmus: Kugeem, kas eebrauz Melnahs juhras ostas un kam naw patent, ka us wineem naw koleeraa slimneeku, ja-usleek 7 deenu karantena; Kreewu svehtzelinneekeem us Meku pases naw isdodamas; privat-twaikoneem, kas braukà pa Melno juhru us Konstantinopeli, jatur kugu ahrsti; lab-prahtigahs flotes kugeem aisleegts, eebraust tahlàs Egiptes ostas, kur koleeris iszehlees. — Pehterbürga schim brihscham 25 tabala fabrikas, no furahm 6 tikai nodarbojotees ar zigaru fabrikaziju. — Jautajums par telegrafistenu teesbahm us pensijahm galigi nu isschiktis: par 20 gadu deenestu winas dabuhs dalu no pensijas, bet par 25 gadu deenestu pilnigu pensiju, un to ari tad, ja buhru prezefschahs. — Kro-neshanas rublis, kas dabujams walts-bankà, tagad malkà tà ap 135 sap. — Keisara Majestetes 21. Junijà Zarsloje selà apmelleja Keisara leibguardijas krasferu pulsa svehtkus. Wakarà Majestetes turpat ehda wakarinas pee leelsirsta Vladimira. — Kihwas kans 21. Junijà aiszelojis pahr Maskawu un Drenburgu. — Maskawas generalgubernatoria sanzejâ tagad duhshigi ween strahdà, peenem-dami luhgumus par 50 tuhks, rubku isdalischchanu, ko Keisara Majestete wißlaipni dachwajis. Schis darbs usdots 4 eerehdneem un no-beidsams 8 deenu laikà, un tà ka eesneegts pawisam lihds 20 tuhks luhgumu, tad us katra eerehdna frikt lihds 5000 schahdu luhgumu, kuri nu japahrspreesch un ja-isppreesch. — Pee Belozerkas kanahla lihds 19. Junijam ar leefas fehrgu faslimuschi 24 sirgi un 8 gowis, no kureem krituschi 18 sirgi un 3 gowis. — Widsemes gubernators 22. Junijà aisbrausis pahrluhkot Nuno salu un gubernas waldibu tam nodevis Widsemes wiße-gubernatoram. — Is Tehrpatas sino, ka 19. Junija wakarà Igaunu beedribu delegati devufschees zelà us Pehterbürgu, Keisara Majestetehm pasneegt fahl'un maiši. — Berlines „Tageblatt“ sino is Wihnes, ka Kairo dsesszela stanzijsa pepefchi koleeri nomirushchi daschi is Port-Saïdas atbrauluschti Eiropeeshi. — Wilhelma prinzeje laimigi dsemdejußi dehlu 25. Junijà (7. Julijà). — Damjetà 24. Junijà nomira koleeri 120, Mansjur 32 un Samauda 16 zilweku. — „Standard“ sino is Schangas, ka Li-Hung-Tschang atraidijis wiſus Franzijas preefchlikumus par Tokinu.

Salausta roſe.

(Uhſina Katrina faralstija.)

Kobols: „Staista roſe kaijumà stahw postita.
„Ganna auta nelahwa tai ilgaſ ſeedeht.“
Rosaritis.

1.

Noschukalnu Milda brauza us sawu tehwa mahju. Wina bija kahds 18 gadus weza un fahrbaltu feiju, gaſchfilahm azihm, fahrtahm luhpahm, kas weenmehr fmaidijs, pat ari tad, kahd'reiſ ſlumjas winai ſidi mozijs. No winas azihm wareja redſeht, ka wi-nai biji ſtipr̄s, negrosams prahts, kas isdara, ko apnemahs. Mati wi-nai bija dſelteni, waretu teift, peleki-dſelteni, kas reñnas bisēs bija ſapihi ... Winai blakus pasta ratōs ſehdeja winas mahtes-mahfa, Kalnina Anna. Schi bija Mildai us gubernas pilſehtu pakal brau-kusi, kur Mildai pilſehtas meitu ſkolu apmelleja, bet nu, mahzibas kurſu beiguſi, brauza, no ſawas mahtes-mahfas Kalnina Annas pawa-dita, us ſawa tehwa brango mahju.

Kalnina Anna bija kahds 40 gadus weza. Winas ſejā wehl bija redſamas ſkafituma afleekas, kas leejinaja, ka wina jaunibā ir bijiſi koti ſmuka. Un tà ari bija. Wina un Mildas mahtes bija ba-gata Ōſilnas meitas. Ōſilnam nebija neweena dehla, tà tad wina leelahs mahjas mantoja wina wezakà meita Paulina, ko apprejeza kahds pahrtiſu ſehwa dehls. Tai laulibā Milda pedfima. Paulinas mahſu Annu, Mildas pawadoni, apprejeza kahds muſchias fungis, bet deemſchehl jau pehz puſgada nomira ... Anna nu gahja pee ſawas mahfas Paulinas us Ōſilnam, kur to uſnehma ar labu prahtu. Bet ari tur nahwe eespraudahs, un drihs ween Paulinu aifweda us muhſhigo duſu. Anna nehma Mildas audſinachanu ſawà ſinā, un nu, kà redſam, wina weda us ſawa tehwa mahjahn.

Bet greeſſimees pee abahm zelineezehm. „Rau, tant', zil ſepni ſihgojahs plafchahs ruſdu druwahm! ... Aij! zil jaufi ir uſ ſaukeem!“ Milda iſfauzahs, ar maso rožiau us ruſdu druwahm rahnidama.

„Waj Lew patihk lauzineeku dſihwe? ... Es domaju, ka Tu buhſi gluſchi apraduſi ar pilſehtas dſihwi.“ Mildas pawadone Anna fazija.

„Waj man patihk lauzineeku dſihwe? ... Sinams, ka patihk! Es jau ilgodamees ilgojos aſkal tapt pee ſawem putninem, pee ſawawotina ... pee ſawahm pukitehm ... un pee ſawas ſapenes ... Af, kà man apnika pilſehtas trofchni! Tihri galva dimd no ratu rihbefchanas ... Un kahjas fahp, ejot pa zeeteem akmeneem ... Kas nekaſch us laukeem! ej ... lehſkà ... ſtrайдalè pa ſalu sahli, un ſtrайдi raibeem taurineem pakal. Bet pilſehtā tilai putelli un pu-tekli.“ Milda jautri fazija.

„Las man dara preeku!“ winas tante wina ſeeſchi eeflatidamahs runaja. „Bet waj nepaſruleſim meeftinā pa nafti?“ wina wehl peebilda.

„Kà Juhs wehlatees!“ Milda fazija Abas zelineezes apklufa ... Milda jutahs laimiga, eedomadamahs lauzineeku dſihwi un turflaft ſawu mihlaſo! ..

Bet kas bija winas mihlaſais? Las laimigais, kam Mildas ſirds pedereja bij Saldmeers, bagahs tehwa dehls. Saldmeers bija folijees meeftinā Mildu ſagaidiht. Wina preezajahs us ſchö ſatiffchanos.

„Baldeewos Deewam!“ Anna fazija. „Luhk! tur jau war mee-stina basnizu redſeht!“

Sirgi rikſchoja us preefchhu, un drihs zelineezes bij meeftinā.

Pastneeks peectureja pee pirmahs weesnizas.

Abas zelineezes eegahja weesnizas.

„Iſtabu ar diwahm gultahm!“ Kalnina Anna runaja us wees-nizneesi, „un wakarinaas!“

Wina wehleßchanahs ſapa peepildita.

Abas zelineezes nowilka wißdrehbes eerahditā iſtabā ...

„Deewsin, kur Saldmeers kawejahs?“ Milda prasijs ruhpeda-mahs, „winſch wehl ne-eerodahs!“

„Winſch ari nemas ſchē nebuhs,“ Anna teiza; „winſch lika Lewi ſweizinaht un teift, ka winſch tikai nahtofchà pastes ſtanzijsa muhſ ſagaaidihs!“

„Aij, Tu tahlö! ... Pag', es winam uſliſchhu ſrahpi un wina trihs reis nobutſchöſchhu. Rau! kà pahrkahpj doto wahrdū ... bet, kah jele ... Aij! Deewin, kas tad tas bija?“ Milda pepefchi uſleht-dama eesauzahs.

Breeſmigs ſleedſeens atſlaneja blakus iſtabā, un tai paſchà brihdī eefkrehja bahla meitene muhſ zelineetſchhu iſtabā un ſleedſa:

Glahbjat mani! Glahbjat mani!

Gefahkumà Milda neſnaja ko dariht, bet drihs ſanehmahs un peegahja pee bahlahs meiteneſ.

„Juhs jaglahbj? ... No kà gan? ...“ Milda runaja mihligi. „Jums jau neweens launa nedara? ... Aij! Tu nabaga behrns!“

„Es ne-eſmu wairſ behrns,“ bahla meitene fazija, pee Mildas ſeeſchi peespeedamees. „Es jau 20 gadus weza, un nu prezefchos ... Es eſmu jau lihgwava, un ne wiſ behrns.“

„Meiten, Tu eſi pateſi ſlima.“ Anna runaja it mihligi bahla-jai meitenei tuwodamahs.

„Projam, Tu ragana, projam! ... Schi jaunkundſe man patihk ... Wina nezeerihſ to, ka mani ahrprahſtigo namā leef! ... Es ahrprahſtiga? ... Né, né! ... Winſch nahſ! ... Winſch naw mani atſtahjis ... Laudiſ melſch ... wina melo ... melo ... wina apſkaus hani ... Ja, ja ... pehz mehneccha buhſ man lahjas.“

Ru Milda noſrata, ka ſchi meitene ir ahrprahſtiga,

Patlaban ari eenahža kahda weziga dahma un fazija: „Laima! Laima! nahž sel ahrā, Tu isbeedeši schihš dahmas... Renemat to par launu, ka mana brakla meita schè eenahža. Juhs redsat, wina ir ahrprahktiga... Bet Laima, nu nahž jele, un redsi tawi mati ari ir walā! Nahž, tee ir jaſakahrto”...

„Mani mati!“ Un ahrprahktiga taustija ar rokham fawus kups, dželtenos matus. „Ja, tee ir janogludina un jaſapin, pirms winch nahl... Es eeschu, tante...“

Un Laima isgahja no fawas tantes pawadita.

Weesnizneeze eenahža. Milda apjautajahs, kas ta bahlà meitene efot?...

Weesnizneeze eesahka stahstiht: „Magoru Laimu fauz bahlo meiteni. Wina ir ahrprahktiga, ka to jau buhfeet nomanijuschi. Wina krita ahrprahktibā zaur nelaimigu mihlestibū. Winas tehws ir nabaga zilwels un nespēhj dot leelu puhrū fawai weenigai meitai. Bet wina ir skasta, un winas fkaistums peewilka Leepinu mahju mantineeku. Laima tapa ar Leepinu faderinata, un bija laimiga bruhte... bet winas laime nihla: Leepinach redsedams, ka Laimai naw leela puhra, winu atstahja, un wina nu no ūrd-eħsteem palika ahrprahktiga. Winach, ka džidam, efot atkal ar zitu faderinajes...“

„Kas gan schis Leepinach iraid?“ Milda jautaja.

„To nu nešinu fazijt, es nule schè atnahju un esmu loti mas paſhstama,“ weesnizneeze runaja... „Ja, mihlee, ta jau ir ta fehrga, ka nu wiši tik us puhrū luhko... Un schis neleetis no wiħreefha ir liħdīnams leelakam laundarim... Es wehletos, ka tahds par to labi dabutu, kas schi jauno meiteni ta peekrahpis...“

„Waj ribt' winas atkal projam braukš?“ Milda jautaja.

„Ja,“ weesnizneeze fazija. „Bet nu ar „labu nakti!“ man ja-eet!“

Weesnizneeze isgahja.

Milda palika it domiga. Kas gan tas par Leepinu wareja buht?... Ari winas isredsetais bij Leepinach wahrdā!... Waj gan tas?... Nè... nè! winach jau newar buht til launs?! Winas Saldmeers?... Un kad winach buhtu?... Wai tad winam!... Wina tad ne-eetu ne par ko pee wina....

Tante Milda istrauzeja is baiču schausmu domahm, winu usrunadama: „Milda, tad meħs warejim riħtu kopa ar Laimu braukt... Man ir schehl Laimas. Ak, Deewi!...“

Milda nokhra galwu... un asaras mirdseja winai azis. Winai bija, it ka to launu paredsetu. Wakara swaigsne mirdseja pee debes. Muhsu zelineezes apgulahs, bet Milda newareja drihs aismigtees; daschadas domas klandoja pa winas galwu. Birmais briħdis, kur wina ar Saldmeeru tikahs, stahdijahs winai preeskħ gara azihm. Behrniba, kur wina ka putniash lebkaja briħwi un swabadi teħwa mahja; briħdis, kur wezakus lila muhscha mahja, saħraf, kur tos gremdeja džilka kapā; jauniba, kur wijs fmaidihi fmaidiha preti, un nakhofne, tumiħha, aisklaħta nakhofne! — wijs... zits zaur zitu teħlojħas winai preeskħa. Swaigsne mirdseja pa logu us winu, un wina pašmaidiha asfarahm azihm swaigsne luħkodama un fuhtija ar winu „labu nakti“ fawam Saldmeeram...

Duši saldi, Tu newainiga dwieħże!... Duši faldo jaunibas meegu... Sapno no laimes, mihlestibas, preekeem... Kas fin, waj ilgi warej tħalli fapnot un meerā džilhwot. War naħħt laiki, kur Tu saudi meeru, kur Lewi pa ħrkx-kleem jaſtaigā. Tu weħl nepaſiħti paħauli, Tu weħl ne-efi pediħħwoju, ka ari — pat wijs fkaistakajri rofitei ir ħrkx-kleis, un — pat tai fidi, ko turi par uſtizigu, war bleħdiba un launums fleħptees. Duši saldi!...

2.

Muhsu zelineezes zeloja otrā deenā taħħaf. Laima seħdeja Milda blakam un tureja winas roku fawā.

„Laima, Tu nogurdinasti Milda!“ Laimas teħwa mahja fazija.

Laima luhkojħas Milda azis, waizadama: „Waj es Lewi nogurdinu?“

„Nè,“ Milda miħli atbildeja, „Tu eſi man miħla.“

Laima peespeedahs weħl zeeshaki pee Milda. „Es Lewi miħlu,“ Laima fazija. „Es gan Lewi nepaſiħtu, toħmeħr Tu eſi man miħla. Lewi ir til miħla azis, tħalli idha manam bruktganam. Ja Tu winu redsetu, es zeru drofshi, ka winach Lewi patiks.“

„Kas winach ir?“ Milda prasija.

„Winach nahl; teħħam winach nahl...“ Laima tħallix teħha, un winas bahlee waigi tumiħha fahrtojħas. „Luhħ, schis mans valtais apgehrbs ir manas kahsu drehħbes... Winach nahlis un muhs lauħħ... Bet waj winach nahlis?... To fazijust, wina libgojħas un eesahha gauschi raudaħt.

Ari Milda azis pilbijahs ar asarahm, kuras nahza is winas fids džilumeem.

Saulite laidahs aif mescheem, weħl reis semi ar faweeem stareem fweżżejjad... Muhsu zelineezes eebrauza nodomata, winahm finam stanzija...

Milda waigi fahrtojħas aif leelħam gaiddahm...

Laima bij kluſa, kluġiga, bahla, ka mirons.

Postnekk pectureja fiegħi stanzija preeskħa. Slalik wiħreetis tuwojħas muhsu zelineezem. Laima eekleedsahs. Wina isleħza no rateem un frehja wiħreetim pretim.

„Saldmeer, mans Saldmeer!“ wina issauzahs, „es finaju, ta Tu nahl...“ Wina wijs tiez, Tu nenahħfshot, bet es finaju labaf... Luhħ, schi es esmu baltas drehħbes geħrbu fees, kuras Tu weenmehr

par fkaistahm turi... Waj nè? Es Lewi jau patihlu... Ajj, Saldmeer, es Lewi jau sen gaidi... un nu tak beidsot atnahji.“

Laima peekħraħs zeeshi Saldmeeram. Saldmeers biż bahl, ka mirons; wina zek triħżeja. Ajjis großjahs nemeerigi wina peere.

Wijs bij kluſu.

Beidsot Laimas teħwa mahja eesahha runah: „Kungs, schi nu Juhs redsat fawa darba augħus... Es nešinu, kahds launs gadi-jums Juhs schodeen wed mums zelā... Es żeru, ka meħs wairi netiksees!... Ejjat... Es negribu Jums atreebtees. Bits ir, kam peeder atreebħschana...“

Nahž, Laima, eesim...

Laima luhkojħas Saldmeerā.

„Bes Saldmeera es jau ne-eesħu,“ Laima fazija. „Mums ja-laulajħas.“

Laima eekleedsahs un pagħibba.

Wina eeneħha stanzijs weesnijā...

Saldmeers tuwojħas Milda.

Milda usluħkoja Saldmeeru stiħri.

„Milda, Milda! miħla Milda, Tu man tak lau si aistħawwetee!“ Saldmeers runaja, winas roku fatweħrdams.

„Leepina kungs,“ Milda fazija, it ka fogiż zeċċha balsi, „Leepina kungs, ka Juhs eedrofshinat mani ar mihlestibas wahreem u runah, kaf schi jaunekle, ko Juhs eſat ta' famaitajuschi, ar mani apakħsch weena jumta miht. Nu es faproto wiſu... Juhs schi jaunekli atstahja tamdeħħ, ka winai naw leela puhra, ko liħdi nemt. Nu Juhs eefahrojeet manu naudu un leekulojeet man fawu mihlestibu. Juhs pelnat flepawas wahrdū; es Jums driħsal peedotu, ja Juhs pee pehdigħahs fatikħchanahs Laimai dunji kruħi buħtu eeduhru fši... bet nu Juhs pelnat fodu; es nemu fawu doto wahrdū atpalat. Usluħkojeet mani ka swesħċineżi... Un tè Juħsu għedens. Es grību wiſas siħmet is-niħxa, lai aismiristi, ka ar tik nekreetnu zil-weku esmu paſħstama biji. To teikdama wina nomauza għedensu no pirksta un nosweeda to Saldmeeram pee fahjahm; tad wina nogħreesahs lepni projam un eegħja stanzijs, pawheħledama, lai tuħlit juħds sırqus, ka war taħħaf braukt.

Ta' Saldmeers dabu ja, ko bij pelnijis, un Milda isbeħda b'reeħ-miġi nahotnei, kas winu għadidja, ja buħtu ar Saldmeeru faw-nejse... Bet Laima du-seja kluſa kapā saldi, saldi... winai wairi nebiżi, us to jagħida, kas nekad wina nemħleja, un nekad negribeja nahħt. Wina bij geħrbu fees baltas drahna, zitam „brucht għanam“ pretim steigħda.

Par Widseħmes Krusas apdrofshinachanas beedribu — Lehrpatā.

(Beigums.)

Beedriba atlħidha weenigi to fħahdi, kura zaur kruſu notiħu; turpreți taħda fħahde, kas pee apdrofshinat leetas zaur zitadeem negaħseem notiħu, naw beedribai ja-atliħħda; un ja ar kruſu reisja kahds zitads negaħiżi atgħadit, tad schiħħa nelaime teek no taħbi fħahdes schiħħi, ko kruſa padarijusi.

Par fħahdi, kas zaur kruſu pee apdrofshinattem rasħoju ġiemeem noteek, wai jagħi apdrofshinatjam tuħlit, t. i. pirmo 3 deenu laikha peħġi kruſas negaħfa, tam agentam, pee kura apdrofshinachana nofleħgħta, zaur rakħtu finamu dariħt. Apdrofshinatja, kas 3 deenu laikha peħġi notiħu kruſas negaħfa to naw darijji, saudē to teesibu, fħahdes atlħidha fħanu pageħreħt. Slimibas atgħidju ġidher, jeb apdrofshinatjam pasħħam kħalli ne-efot, war zits kahds par schiħħi finu dot, kura apdrofshinatja iħpaħħiħi ppreeskħi pħażi kruſas.

Kad zaur kruſu notiħu kħalli fħahdi passino, tad wai jagħi fħahħas leetas peemineħt:

- deenu, un ja eespejha, deenax laiku un stundu, kura kruſas negaħiżi;
- no kruſas maitato semes gabalu, ar ta' nummura u sħiħħi;
- kaħdi laukħamnejibas rasħoju zaur kruſu maitati, waj wiċċi jau no sejjed ġiżi jeb weħl nè;
- zif, zaur-zaurim nemot, ir ħażi;
- waj un kħadha meħrā zaur kruſu maitatahs apdrofshinatħas leetas peħġi notiħu kruſas negaħfa;
- kaħdi kruſa, apdrofshinatħas laukħamnejibas augħus us tħix-xum ġiżi waj no kokeem fawħkot, us-nahħf, tad ja-ħadha kħalli fħadha kruſu, kħalli fħadha kruſu us-nahħf, un ta' weeta, no kuras augħi tħix-xi fawħkot, kħalli fħadha kruſu.

Tikkliħds beedriba ir-finax par notiħu kħalli fħahdi dabu ġiżi, ir-winnejha kħalli fħadha kruſu, kħalli fħadha kruſu us-nahħf, to fklidri apspreeħ un peenahħkom atliħħha fħanu nof-

zīht. Kad kruſas preefch plauſchanas laika uſnahkuſi, tad war ſchi noſazifchana tuhli pehz dabuta paſinojuma notilt, un tāhdā reisā, ja agents zaur rafku naſ attahwiſ, apdroſchinatajam naſ brihw, apdroſchinatahs, zaur kruſu maitatahs leetas aiftikt, bet winam tāhā ja-atſtahj, zīk un lahdas bijuſchās.

Kruſas negaiſam plauſchanas laikā atgadotees, apdroſchinatajam ir atlauts, wiſadi gahdaht, ka lai apdroſchinatahs leetas netaptu wehl wairak maitatas zaur lahdeem ziteem negaifeem; bet wiſam naſ brihw, ſemes gabalu, kuru tas domā maitatu eſam, to robeſchās iſplatih jeb maitaſchanu pawairot. Zitadi wiſa ſlahde, kaſ zaur to ſekahs, apdroſchinatajam paſcham jazeefch.

Zaur kruſu maitatee augki, eekam ſlahde naſ noſazita, war ti-ka ar beedribas agenta atlaufchanu, no ſawas pirmahs weetas tilt kusinati.

Zaur kruſas negaiſu padarito ſlahdi apſpreesch preefch tam no beedribas iſwehletri wihi, jeb, apdroſchinatajam wehlejotees, ar ſcheem kopā no wiſa wehl ziti iſwehletri. Apdroſchinatajam jadod ſcheem wiſreem ſkaidras ſinas par kruſas maitajumeem, zīk eefpehjams, pil-nigi un pehz pateeſibas.

Lai ſlahdi waretu pareiſi noſwehrt un apſpreest, tad waijaga preefch katra ſemes gabala uſdot:

- zīk tai apgalā apdroſchinatais raschojums (produkte) kruſas negaiſa deenā malkajis;
- kura ſchi raschojuma dala zaur kruſu no poſtitā jeb maitata;
- ſlahdes leelums pehz weetigas ſenās;
- waj apdroſchinatajs naſ kaut ka diſhrees, ſlahdi tihscham pawairot.

Šlahdi, kura no beedribas atlihdsinajama, aprehkinajot, teek kruſas maitato raschojumu wehrtiba par katu leetu ſewiſchli un pe-mehribā ar to ſummu, kuru apdroſchinatajs apdroſchinadams uſde-dewis, noſpreesta.

Tadehli ka ſlahdi apſpreeshot, ſalmeem un graudeem, kad tee maitati, daschada wehrtiba, tad ir ari waijadſigs, ſchahdas maitaſchanas wehrtibu ſewiſchli noſazih. Kahdā peemehribā (Verhältniſ) grandu un ſalmu ſlahde ar wiſa wehrtibu ſtahw, ta nu katu punkte waijadſigs buht noſpreestam.

Lai waretu pee neleelas kruſas maitaſchanas no weltigahm iſ-dofchanahm iſſargatees, ir beedribai, apdroſchinachanas preti nemot, ta teesiba, tāhā ſlahdes leelumu noſpreest, par kuru wiſam naſ ja-atbild. Schis nolikums ir katu reiſi, tillab pee apdroſchinachanas peeteizotees, ka ari apdroſchinachanu norakſot, uſſihmejams.

Par to, kahdā ſewiſchli wihsē kruſas negaiſa maitajis, tāpat ari par peenahkamo ſlahdes atlihdsinachanu, teek protokols uſnemts, apakſh kura apdroſchinatajam, beedribas agentam un eksperteem (preefch apſpreefchanas iſwehletem) ja parakſtahs.

Ja apdroſchinatajs ar teem protokolā uſnemtem ſlahdes apſpreefchanas resultateem, jeb iſnahkumeem, nebuhtu meerā, tad wiſam hawa nepatilſchana, protokolā parakſtotees, ja peesihmē. Tāpat ſtahw beedribas walde ſinā, apſpreedumu pahrluhkot un pahrgroſht ſchahdōs terminōs: tai laikmetā (periodā), kura augi wehl ſakno un wehl naſ no ſemes atſchirkli, ne wehlaki ka plaujamam laikam eefahkotees; turpreti ſkahdei plaujamā laikā jeb pehz plaujamā laika atgadotees, triju nedelu laikā, no tāhā deenā ſkaitot, kura apſpreefchanas protokols waldei rokā nahzis.

Kad iſſehjums tāhdā gads-ſahrta un tāhdā mehra zaur kruſu maitahts, ka wehl war zereht, ka ataugs, tad teek protokolā uſnemts, kahdā fastahwā jeb buhſchanā iſſehjums atrodahs, un terminā ſchahdōs otr'reiſigas pahrluhkofchanas nolikts. Schim terminam beidsotees, teek par otru reiſi pahrluhkots un atraſtā ſlahde noſpreesta.

Kruſai otru reiſi maitajot, netek wiſ abas reiſas ſewiſchli ap-rehkinatas, bet tilki wiſpahrigi, un teek tilki ta ſlahde noſpreesta, kura zaur pehdejo kruſas negaiſu notikuſi.

Kad apdroſchinatajs un beedribas walde, zaur kruſas negaiſu maitato raschojumu wehrtibu un malku, kahda ir tai apgalā, apſpreesdam, tomehr newaretu weenotees, tad war, ja tilki beedribas walde ar apdroſchinataju ir weenās prahdōs, weenam jeb waitak wi-dutajeem, pehz paſtahwoschā teefas likuma (Civilgesetz) § 1367, at-laut ſtrihduſ leetu iſſchirkli. Ja nu ſchee newar weenotees, tad teek ſlahdes leelums no tāhā teefas noſpreests, kura ſuhdsiba, atlihdsinachanas deht, eesneegta.

Kad atlihdsinachanas nauda par kruſas ſlahdi jaſanem, tad apdroſchinatajam waijag beedribas waldei jeb wiſam agentam lezibas ſihmi no weetigahs polizejas jeb zitas lauka teefas uſrahdiht, ar ko teek

apgalwots, ka kruſas negaiſs apdroſchinataja raschojumus teſcham maitajis. Bet tam wehl ir apdroſchinatajam taſ norakſot ja-uſrahda, kaſ apdroſchinajot wiſam tiziſ iſgatawots.

Kad ſlahde apſpreesta un wiſi dokumenti beedribai uſrahdiht, tad atlihdsinachanas iſmaſka nedrihſt wehlaki notilt, ka weena mehnefcha laikā. Bet kad apdroſchinatajs no beedribas peenahkamo ſummu kaut lahda eemeſla deht, ar kuru beedribai naſ nekahdas dakaſ, nepee-nem, tad ir beedribai ſchi atlihdsinachanas ſumma janolek walſis bankā jeb wiſam nodakās, un pehz tam apdroſchinatajam ar peenah-zigeem augleem, ſuhtifchanas malku atrehkinajot, ja-iſmaſka.

Atlihdsinachanu iſmaſkajot, teek apdroſchinatajam no wiſpahri-gahs wehrtibas, kura apdroſchinachanas norakſtā uſdota, atrehkinahs, un beedriba atbild tilki par atlikuſho ſummu, par kuru ari beedribas walde jeb wiſam agents apdroſchinachanas norakſtā ihpachu uſrafku iſgatawo. Bet ja apdroſchinato ſemes gabalu grib zitadi eegroſht, tad apdroſchinachana teek par atzeltu eeslatita.

Kad zaur kruſu maitatee raschojumi wehl reiſ kruſas negaiſu pahrzeefch, tad teek atlihdsinahs, pee otra negaiſa atgadijumeem tu-rotes; un ne buht netek uſ to luſkots, zīk dahrgi maitatee rascho-jumi tikuſchi apſpreest, jo beedriba atbild tilki par to ſummu, kura wiſam apdroſchinachanā palikuſi.

Apſpreedejeem par atlihdsinachanu, teek apdroſchinatajam pehz katra kruſas negaiſa no peenahzigahs atlihdsinachanas naudās 5% atturetas(5 rubli no 100 rubl.).

Kad apdroſchinatajs, kruſas negaiſam uſbruhkot, wiſu apdro-ſchinato leetu atlikumu jeb ari tilki kahdu datu apſlehpj, jeb leegtos, waldei waijadſigahs ſinas par kruſas negaiſu paſneegt, ta ka zaur to pehz puſgada laika, no negaiſa deenās rehkinajot, ſlahdes apſpreefchana newaretu notilt, tad ir beedriba no atlihdsinachanas par no-tikuſho kruſas ſlahdi atſwabinata.

Beedribai ir ta teesiba, wiſu jau apdroſchinatajam iſmaſkato atlihdsinachanas ſummu pehz preefchraſkſtita likuma atprahſt atpalaſ, ja iſrahdiſtos, ka wiſu apſpreeshot, apdroſchinatajs pats, jeb wiſa weetnecks, kahdu blehdibu padarijuſchi, par paſchu ſlahdi un kruſas negaiſu ſinodami.

Waldei naſ ja-atlihdsina apdroſchinatajam ta zaur kruſu pada-ritā ſlahde ari wehl ſchahdās reiſas:

- kad apdroſchinachanas norakſtā uſdotee paſinojumi ar patee-fibu neſafkan;
- kad apdroſchinatajs maitaſchanu un zaur to ari notikuſho ſlahdi tihscham pawairojjs;
- kad apdroſchinatajs rauga apſpreedejuſ peerunaht, lai tee, beedribai par ſlahdi, waldei nepeaſeſas ſinas eesneegtu.

Wiſos tāhdās atgadijumās, kahdi zaur ihpachem noſazijumeem naſ nolikti, beedriba iſturaſh pehz teem likumeem, kuri preefch ak-ziſu beedribahm der, un pehz teem preefchraſkſtēm, kuri wiſpahrigi uſ uſ to ſihmejahs un kuri ſchini ſinā wehl turpmal teek laudis laisti.

Wiſos tas, ko patlaban augſchā uſſihmejahn, ir ſatram apdro-ſchinatajam ſtingri jo ſtingri ja-eeweſtro. Ari ir loti waijadſigs, ka ſatrs apdroſchinatajs no ſchihs kruſas apdroſchinachanas beedribas paſchās, waj wiſam agentem, iſnem weenu ekſemplari latwiſkā wa-lođā nodruklu ſtatutu jeb likumu, ko ſchi beedriba gan jau laikam buhſ apgaħdajuſi. Agentus un wiſu peeteiſchanahs kantorūs es tē ſchoreis, deemshehl, newaru uſſihmeht, tapehz ka tee man naſ ſkaidri ſinami. Gan zaur dascheem Wahzu laikraſkſtēm wiſi top no laika uſ laiku iſſludinat; bet ſchim brihscham man naſ neweena ekſem-plerā no teem nummureem pee rokas, kurođā tāhdā iſſinojumi nodru-ſati. Tapehz buhſu loti wehlejoms, kad augſchā minetā kruſas apdro-ſchinachanas beedriba ari pa muhſu latwiſkſtēm laikraſkſtēm ſawu agentu peeteiſchanahs weetas jeb kantorūs driħiſ iſſludinatu.

Zīk plaschi ſchihs kruſas apdroſchinachanas beedribas noſazi-jumi ari iraid, tik weegli un pareiſi tee war tāpt iſpilditi, kad apdro-ſchinatajs iſtēnā laikā lahrtigj peeteiſahs pee agentem un riſtigj uſ-dod ſawu zaur kruſas negaiſu notikuſho ſlahdi, un kad wiſch iſkreis ari no ſawas puſes peenahzigi iſwehle ſlahdes apſpreedejuſ. Ka apdroſchinachana pret kruſas negaiſu ir ne ween iſtē deriga, bet ari loti waijadſiga leeta, par to laikam gan neweens pats wairs neſchau-biſees; tik ween gan ſatram gribeseeſ ſmalki jo ſmalki eepaſlheeſ ar ſchahdu beedribu noſazijumeem, un ſatrs wehlejoms no ſchō noſazi-jumu deriguma pahrleezinates. Tam tad nu ari meħs efam ūhlo-juschi zaur augſchējahn rindinahm paſlihdſeht. Tik lihds ween uſ ſchō puſi waijadſiga ſkaidriba panahka, tad prahtigſ ſemkopis gan

wairs ilgi nekawefees, sawus lauka raschojumus waj mahju kustonius apdrofchinhärt.

Zerinfch.

„Bals“ awises wisu jaunakee zenteeni.

Ikkatrs, kas ir dauds mas eepafinees ar „Bals“ awisi, finahs, ka minetä awise zenfahs taifilht plaifmu starp semneeku un muischneeku fahrtu, muischneekus usluhködama par tahdeem, kas semneekem wisu wifadi darot pahri. Schai rihdishanai starp zitahm awisem ari „Latweeschu Awises“ stahjahs pretim, fazidamas, lai ikkats, kas domä, ka tam teek darita pahrestiba, eet pa likuma zetu, par to fuhdsedams, jo muhfu walsti, kur fahrtiba walda, ikkats zilveks war dabuht taisnibu, — bet lai zaur awischu rihdishanahm nesakarsé laudihm asinis, jo no tam newar zeltees nekas labs. Awischneeku fahrtta „Bals“ preefchä ne-atrada lihds schim nekahdas schehlastibas. Nahdahs, ka no ta laika, kur Maskawä vehz kronefchanas Muhfu Augstaas Kungs un Keisars us Saweem Kreewijas pagastu wezakeem un muischneeku marfchaleem runaja tos eewehrojamos un ne-aismirstamos wahrdus, „Bals“ awise sah zitadi isturetees un zenstrees. „Bals“ wispirms fino, ka starp teem 700 „Kreewijas pagastu wezakeem“, kas bij fabraukuschi no wifahm Kreewijas malahm un kurus pameeloja „Petrovskas pilī“, ir bijuschi „Leelkreewi, Maskreewi, un Baltkreewi, Poli, Leischi, Latweeschti, Igauni, Somi, Tartari, Grusini, Armeeneeschi, Wahzu kolonisti un wehl dauds zitu masaku tautu dehli, kas apdihwo milsigo Kreewijas walsti.“

Tad „Bals“ tahlat raksta tä:

„Ko pagastu wezakee Maskawä dsirdejuschi, to wini mahjäas pahnahkuschi atstahstih. Wini stahstih, ka wini dsirdejuschi no pascha Semes-tehwa, ka tik launprahigee tehwijas eenaidneeki isplata wiltigas walodas pahr semes pahrdishanu. Ari muischneeku nemas neapslehpot Keisara pawehles, jo Augstaas Semes-tehws teem dahmajot sawu ustizibu un mahzijis semneekus paklaufht muischneezibas marfchalu padomeem un pamahzibahm.“

Sihmejotees us muischneezibu, „Bals“ raksts heidsahs tä:

„Un otkahrt Kreewijas muischneeziba zaur darbeem pilnigi pel-niusees muhfu Semes-tehwa ustizibu. Aisween buhdama ustiziga un padewiga Kreewijas waldineekem, wina wiföös laikos karsti aissstahwejusi Kreewijas walsti un tautu labumus. Kä kara laikos Kreewijas muischneeziba islehja sawas asinis preefch Kreewijas walsti dischabinbas, tä ari meera laikos wina nefä leelus upurus, pati luhgama un gahdadama, ka dsmitsbuhschana tiktu atzelta. Un pirmo reisi pee Kreewijas Keisara kronefchanas nehma dalibu kä leezineeki semneeku fahrtas aissstahwetaji, blakam muischneezibas representanteem.“

Tä tad peepeschi, it kä zaur fahdu brihnuma spehku, „Bals“ ir palikusi par wisu leelako muischneeku draudseni. „Bals“ azis ir atwehrtas un winas mehle atraifsta, tä ka reds un „isslawë muischneezibas ustizibu un padewibü“, winas „Kreewijas walsti un tautu labumu aissstahweschanu un tos upurus, ko nefüsi, pati luhgama un gahdadama, ka dsmits buhschana tiktu atzelta“. Laikam Kreewijas muischneeziba — no Baltahs juhras lihds Melnajai juhrai un no Baltijas peekrastes lihds Uralu salneem un wehl tahlat — issfazih „Bals“ awisei sawas pateizibas par tahdu issflaweschanu. Kä redsam, tad „Bals“ tagad „jilä diwi karogus“, proti ar weenu roku „Latweetibas karogu“ un ar otru roku — „muischneezibas karogu“. Chrmigi gan tas isskatahs, bet paaulē jau ir jayuhlejahs wifadi. To redsot, ir jadomä, ka „Bals“ awises redakzija ir pahrgahjussi fahda muischneeka rokäs, kas grib isdaudsinahf sawas fahrtas nöpelnuß ihpaschi pee semneekem, kas bauda tos auglus, kas isauguschi no dsmitsbuhschanas atzelshanas u. t. j. pr.

Pehz tahdas negaiditas meldijas no „Bals“ puses laikam us nahfcheem brihwestibas fwehtkeem wairs nedfirdesim garä sawus wezehwus „apaksch rihflehm“ un „wehrdibas lehdes waimanajam“, bet turpretim dsirdesim „Bals“ usdseedam „augstas laimes“ muischneekem, kas „luhguschi“ un „gahdajuschi“, „ka dsmitsbuhschana tiktu atzelta“.

Par scheem „Bals“ „wisu jaunakeem zenteeneem“ ir tadshu drusku jabrihnahs, un ihpaschi tamdeht jabrihnahs, ka winas politika tik ahtri un peepeschi ir palikusi otrada. — Bet lab' tam, kam tahda politika un tahdi zenteeni, ka newaijag leeltees un lojitees pehz ikkatra wehja, bet kad ikkatra war droschi skatitees azis — ikkatri brihdi un pehz ikkatra notiluma, lai tas buhtu, lahds buhdams.

Brasche tehwa klufas braukums.

Kad augstu jeb mihi wiesu fagaidot, goda wahrtus taifa, wainagus pin un zetu ar pułehm kaisa, tad mums firds pukst preekä, to redsot, un tas, kam ta mihestiba jeb pagodinashana parahdita, ar spihdoschahm azihm pateizahs tam, kas winam to preeku darija. Bet kad kas, no muhfu widus issstahdamees, zitur bij us dñihwi apmelees, un beidsot, pehz dauds gadeem, kä kluas wihrs schaurā sahrginā, ween-tuligi un kluas top tehwichkē pahrwests, un kad ir tad wehl tam goda wahrtus taifa, ne ihsteneeki un draugi, bet ziti laudis, tad tas dauds wairak eewehrojams. Tahds gods kluas zitkahrtigam Nihzes mahzitajam Brasche tehwan zetortdeen, 9. Junijā, no Nihzes Leij-neekem parahdihsts. Brasche tehwa likki pahrweda no Leepajas pilfehtas, kur winsch trihspadmit gadus sawu behrnu starpā pawadija, kad jaunakais dehls wina weetā Nihze par mahzitaju bij palizis. — Preefch gads-fahrtta nomira wezam Brasche mahzitajam laulata draudsene un kluas Leepajas kapu welwē nolikta. Tagad, kur pats, 81 gadu wezis buhdams, miris, abu laulata pahra libkus aissveda us Nihzi, kur tos kapfehtā paglabahs. No Leepajas pilfehtas isweda Brasche tehwa likki us gresneem likka rateem ar leelu jo leelu godu. Juhrmale fanehma abus fahrkus diweji Nihzes ores rati un aissveda lehnitinahm un kluas us Nihzi. Bet Brasche tehwa „klufas braukums“ nepalika apflehpots. Winsch mihestibu bij sehjis dñihwojot, mihestibas seedi aplaifija wina pehdigo zetu — kluas braukumā. Wairak nekā pus-otras werstes tahlumā zelsch bij apmeijahts ar salu kozinu sareem, ziti ar wiseem pilneem seedeem un ar pułehm. Pee katrahm wišmasakahm mahjinahm eraudsija leelaku kofchumu: zelsch bij gan ar smiltihm, gan ar skuijahm, gan ar pułehm kaisihs un puschkots. Salahm meijahm bij pefetas garas, kofchi pehrhetas ehwelu skaidas, kas kä glihtas bantes plewinajahs. Jo tahlati no juhrmales atstahja, jo kofchaka ispusch kofchana parahdijahs, jo wairak zilveku baru-bareem gaididami gaidija tos mihi „kluas weefus“, kas beidsamā braukumā pahrabraza. Es lauschi barā apstahjees, us lautineem fajiju: „Juhs kofchi sawu Brasche tehnu fagaideet!“ Dabiju par atbildi ihfus, weentefigus, bet pateefigus wahrdus: „Gods, kam gods nahkabs!“ — Schi mihi fagaidishana un pagodinashana manu firdi, kas es aridsan Brasche tehnu augsti zeeniju, loti aissgrahba, un es faku: tahda fagaidishana ne ween nelaiki pagodina, bet ari Nihzes Leijneekem par godu nahkabs; tee israhda, ka fajrot atsift un pateiktees fawem labdaritajeem un labwehletajeem.

Pateiziba ir flawens tikums!

Chr. Schönbergis.

Drupas un druskas.

Spoku klints.

Dñihwes bilde is Widemes senatnes sadfihwes).

„Beedri, us preefch! Turates duhschigi — dodat kreetni teem neleefcheem! Nost ar teem; neschelojet neweena!“ Tä usmudinaja bruneeks Konrads is L. pils sawus beedrus, eenaidneekam pakat dsichtes.

Pawehle tika azumirkli paklaufita, un wina pulzinsch eefahla tschakli us preefch dotees.

Wina pretineeks bij warenais Kuno is Koknefes pils.

Shee abi fawa apgabala warenigakee bruneneeki jau fen ne wifai draudslgi dñihwoja sawa starpā, jo godkahrigais un skaudigais Konrads eefskatija Kuno, kam wifur pirmā weeta pefkrita, par sawu eenaidneeki un raudsija paflepen zik spehdams wina labo flau mai-tah; tomehr wiseem wina puhlineem bij mas sekmes.

Tä kahdās dñihres S. pils bij starp abeem naidneekem tihri no nejaufchi iszehlufoes sadfihshanahs, kas pateesi buhtu beigusees ar weena waj otra nahwi, ja ziti nebuhtu starpā maifijuschees un tos atturejuschi.

Schahdu eemeflu pehz tad nu iszehluhs eefahlumā min. kau-tinsch starp Kuno un Konradu, kurā tadschhu netaisniba taisnibu us-wareja. Kuno buhtu Konradu wifadā wihs pahrspehjis, ja Konradam nebuhtu ziti Kuno naidneeki palihgu sneeguschi, zaur ko — ne-eewehrojot Kuno un wina pulzina duhschibū — winsch tika pilnigi fakauts.

Tomehr Konradam wehl nebij ar to deewsgan; winsch kahroja Kuno pilnigi isnihzinaht, un tapehz nospreeda wehl to pafchu nafti sawam eenaidneekam wina paflehpshananahs weetā usbrukt un to pilnigi fakaut.

29. Junijā (11. Julijā) 1883.

Basnizas un skolas simas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajs: 6. svehtdeenas pehz Leeldeenas Ewanglijums re. Sinas. Peedodi sawam eenaideekam, tad Tew taps peedots, Nozehrt' winu; to winsch aiskawē to semi?

6. svehtdeenas pehz Leeldeenas Ewanglijums. Zahn. 15. 26.—16. 4.

Tas fw. gars ir tas eepreezinatajs, jo winsch tos mahzelus eepreezinahs winu flumjās, kad Jesus no wineem buhs aisgahjis; winsch ir ari tas pateesibas gars, jo winsch tos mahzelus wadihs us wiſu pateesibu. Jesus, debefis uskahpis, winu suhta no ta Tehwa; winsch iſeet no ta Tehwa un nahk pee teem, ko Jesus tam Tehwam peenewdis. Winsch ari ir tas leezibas gars, jo winsch dos leezibu no Jesus winu firdis; winsch Jesus wahrdus wineem atgahdinahs un tos winu firdis apfraidros, tà ka wini tos no wiſas firds ſapratihis, un tizedami no teem fmelfees dſihwibas ſpehkus, un taps atjaunoti us dſihwibu eelfch Kristus. Tas svehtais gars nahza pee teem mahzelkeem, kad tee Jesus pawehlefchanai pallaufidami un wina apfolifchanu gaididami Wafaras-swehktōs weenprahrtigi bij kopā Deewa namā, azihm redſot un aufihm dſirdot ar ſipru wehja ruhfschanu, un dalitahm uguns mehlehm; kad tas svehtais gars us wineem nolaidahs, tad tee tapa eepreezinati ſawās flumjās, un atſina to pateesibu un eenehma ſawās firdis to leezibu, ka tee pahrzehluſchees no nahwes us dſihwibu, zaur Jesu Kristu Deewa behrni un tahs muhſchigas dſihwibas manti-neeki tapuſchi. Tas svehtais gars ari nahk pee mums, gan neka tur, azihm redſot un aufihm dſirdot, bet klusitin muhſu firdis, kur wina leezibu manam. Winsch nahk pee mums zaur Deewa wahr-deem un sakramenteem, jo kur Deewa wahrdi atſkan un tee svehtee sakramenti teek walkati, tur ari ir klahd tas svehtais gars, un kur tahs firdis winam atverahs, tur winsch ee-eet un nemahs mahjas weetu ar ſawu leezibu, ka mehs tos Deewa wahrdus ſaprota, peenemam, teem tizam un zaur teem teekam atjaunoti un svehtiti.

"Un juhs ari leezibu doſeet, jo juhs pee manim eſat no eefahkuma." Teem, kas to leezibu no ta svehtai gara peenehmuschi, ari japaleek par leezinee-

keem. Kad tas Kungs Kristus zaur to fw. garu ir apfraidrots winu firdis un ſawā dſihwibas ſpehla parahdijes, winus atjaunojis eelfch tizibas, tad teem ari ir jaruna no ſawas firds pilnibas. Tà ari teem pirmeem mahzelkeem, kad tee no ta fw. gara leezibu nehmuschi, bij jadod leezibu no tam, ko redſejuschi un dſirdejuschi no eefahkuma pee wina bijuschi; wina newareja palikt nerunajuschi no ta, ko redſejuschi un dſirdejuschi. Un tà ari ar mums, kas pee wina efam no eefahkuma, no muhſu kristibas ſtundinas us winu westi, ar wina wahrdeem mahziti, ar wina ſakramenteem meeleti, no wina gara modinati; kad wina fw. gara leezibu peenehmuschi, un muhſu firdis winam atwehruschaſs, tad mums ari jadod leeziba no tahs ſchelaſtibas, kas eelfch muhſu wahjibas ſpehzigia parahdijufees. Mums ja-apleezina pret to paſauli, ka grehks ir poſts un lauſchu ſamaitaſchana, un ka pret grehku un nahwi neka neſpehj ta paſaule ar wiſu ſawu gudribu, ſpehku un godibu, un ka zil-vekeem tik weens weenigs wahrds ir dots, eelfch ka tee war svehtiapt, Jesus Kristus, kas par muhſu grehkeem nokauts un zaur to Deewa godibu usmo-dinahts un uskahpis debefis un muhs aiftahw; pret winu wiſai paſaulei jaſaemojahs, lai Kristus teek pagodinahts, eelfch ka tee nabaga grehzineekti paleek par svehtee, laimigeem Deewa behrneem. Mehs apiezinam Kristu to krusta fiſto ka Deewa ſpehku un Deewa godibu. Bet ſchi leeziba tai lepnai un droſchaj paſaulei nemas newar patikt, jo tas wahrds no Kristus krusta ir Juhdeem apgrehziba un paganeem geſtiba. Ta paſaule neka negrib dſirdeht no grehkeem, bet wina ari negrib no grehkeem at-greſtees, wina grib grehku dariht, bet lai mehs nedrihſtam winai to pahrmet; tapat wina ari neka negrib dſirdeht no Deewa ſchelaſtibas, zaur ko teem, kas grehkus noschehlo, grehki teek peedotti, wina grib eelfch grehkeem palikt un tomehr no mums tahdu ſlawu nemt, ka eſot taisni. Raugi jel, kad lahdam zeetſerdigam un droſcham grehzineekam runa no grehkeem un no tahs muhſchigas paſuſchanas un winu ſlubina us atgrefchanos, ka winsch leelahs ar ſawu taisnibu un leeds ſawus grehkus; un par to naiv ja-

brīnijahs, jo winsch ne-atsihst nedē to Tehwu, nedē to Kungu Jesu Kristu, winsch fawu firdi aistwehris pret ta fw. gara leezibu. Tee ari eenihst tos, kas wineem nahk ar tahdu leezibu un wineem to firdi grib dariht nemeerigu; wini tos leek nowahrtā, ka gribot labaki buht nefā wiši ziti zilveki un wiſus mahzihit un wiſu pafauli pahrgrosiht. Un ja kahdā draudse tahdi lepni un droſchi grehzineki, kas negrib atgreetees no grehkeem, to wirſroku dabu, kā apuſtu laikds Jerusalemē tee augſtee preesteri, wa-riſeji un rafstu mahzitaji, tad tee Jesus leezineekus waijā, eemet zeetumā, ifflehdē no draudses un nokauj, un ar to wehl ſchleetahs Deewam kalpojuſchi, kad tā dara ar teem, kas droſchai pafauli meeru grib atnemt un winu modinahit us atgreetchanos. Bet kad mums fawas leezibas dehlt tahds pafaules eenaidē ir jazeeſch, tad lai no tam nemamees eepreezinachanos, ka tas Kungs mums to jau papreelchir fazijis, ka tam tā buhs notikt: „lai juhs, kad tas laiks buhs nahjis, peeminat, ka es jums to eſmu fazijis“. Lai nebrihnamees par to behdu karſtumu, kas mums noteek, it kā mums useetu ſwefchalecta; bet lai finam, ka tas mums useet par pahrbaudifchanu, ka zaur to Deewos muhsu firdis grib ſchikt un atraiſiht no pafaules eemihleſchanas un draudſibas un muhs wilkt klaftaki pee fewis, lai ſaprotam, ka newaram buht Deewa draugi un ari pafaules draugi. Tapehz mums ja-uſnem faws krusts, lai zaur behdahm ee-eijam debefis. Bet tas Kungs mums grib leezibu dot zaur fawu garu, ka mehs jo ſtipraki to pateefibu atſihſtam un winn apleezinajam pret to pafauli, lai winsch muhs ari war apleezinahit fawa Tehwa preeſchā. Kad ta pafauli muhs eenihst, lai eepreezinajamees ar wiſa mihleſibu; kad ta pafauli muhs ifflehdē is fawas draudſibas, lai tas Kungs mums dod to leezibu, ka muhsu wahdi ir rokſtiti wiſa debefu walſtibas grahmataſ; kad ta pafauli muhs nokauj, lai tas Kungs mums dod to muhschigo dſhwofchanu fawas debefis.

S i n a s.

Leepaja. Otrs Wafaras-fwehltos, 6. Ju-nijā, ſcheijenes Wahzu Trijadibas basniza bij ſoti jaunki puſchkota ar yuku wijumeem un ſakumeem. Basnija bij pilna lauschu lihds pat pehdigam ſtuhritim, jo tai deenā no generalſuperintendentia Lam-berga ſga tika eewests ſcheijenes jaun-iſwehletais Wahzu draudses mahzitajis E. Kluge lgs if Kaunas. Jaunajam mahzitajam bij par aſtenteem Grobinas aprinka prahwests Johannsona lgs un Leepajas Lat-

weefchu draudses mahzitajis Schöna lgs. Bulkſten 100s no rihta ſwehltu rinda dewahs no rahts nama uſ basnizu. Papreelch gahja generalſuperinten-dents, tad eewedamais jaunais mahzitajis ar ſeweem abeem aſtenteem un pehz wiſa magistrates un bas-nizas padomes lozekti. Tiklihds kā ſchē eenahza basnizā, atſkaneja no kora paſihſtamā dſeefma: „Las Kungs ir mans gans, man netruhks neneeka“. — Tad fahlkahs eewefchanas darbs. Generalſuperin-tendentia lgs, atbalſtidamees uſ kahdeem bihbeles wahrdeem, runaja ſirſnigus wahrdus, kas nahza iſhti no ſirds un tapehz ari gahja katram pee ſirds. Winsch pamahzija tiklab jauno mahzitaju, kā ari draudſi, tad paſneedha mahzitajam rafstu, kurā bij eelschā ap-ſtiprinachana no ministerijas. Pehz ſchihs runas nometahs mahzitajis altara preeſchā uſ ſeleem. Abi amata beedri lika fawas rokas uſ wiſa galvu, ſweh-tija winu, runaja kahdus bihbeles wahrdus, un ſweh-tais darbs bij padarihts. Altara dſeefmas (litur-giju) notureja Latweefchu mahzitajis Schöna lgs, un ſprediki no kanzeles fazija E. Kluge mahzitajis. — Pehz puſdeenas bij no magistrata, mahzitaja eewefchanai par godu, iſrihkota goda maltite, pee kuras nehma dalibu kahdi 34 fungi. No runahm pee goda maltites buhtu peeminamas birgermeiftera runa uſ Kluge mahzitaju, Kluge mahzitaja runa uſ ma-giſtratu, kā basnizas patronu, un bahrinu ſkolas ſkolotaja, inspektora Springera ſga, runa uſ generalſu-perintendentu Lamberga ſgu.

Baufka. 2. Ju-nijā ſch. g. Baufka ſ klubas fahlē tika notureta Baufka prahwesta aprinka ſchi gada ſkolotaju konferenze; puſe no ſkolotajeem deem-ſchel nebij uſ konferenzi atnahkuſi. Pehz noturetas deewakalpoſchanas uſnehma ſchulrahts, mahzitajis Buscha lgs, konferenzenes wadiſchanu; jo prahwests newakas dehlt nebij warejis atnahkt. Pehz tam no-lasija pehrnajā gada protokoli un tad uſaizinaja wiſ-pahrigahs Kurſemes ſkolotaju bahrinu un atraitnu lahdes beedrus, lai eemalſā fawas gada malkaſcha-nas un eewehle iſtahjuſcho weetā jaunus kafes lo-zekkus (afeſoru, kafeeri un direktorū). Pee tam iſ-rahdiyahs, ka no wiſeem atnahkuſheem ſkolotajeem tik weens weenigs bij palizis kafei par lihdsbeedri, zitti wiſi bij iſtahjuſchees. Tad nolasija no Bielen-steina mahzitaja eefuhtitu kritiku, par kahdahm 12 Latweefchu gramatikahm, un pahrfpreeda, kahdu waretu eewest pagasta ſkolās. Par derigahm iſrah-diyahs: „Spieß: Latweefchu walodas mahzibā“, un „Spalwina: Balihgs walodas mahzibā“. Pahr-fpreeda, ka ja-eewed ſkolās zensuras ſchurnals un

zensuras sihmes, kuras ari ja-isstrahdā. Skolotajs Schiffera lgs runaja par dabas mahzibahm pagasta skolās un zik tahtu schahdahm mahzibahm jaſneidsahs, lai semneeki no tam waretu mahzitese isſchekirt skahdigo no derigā. Winu usaizinaja, lai isſtrahdā dabas mahzibu preefch pagasta skolahm Latweeschu walodā. „Dabas mahzibas“ no Kalnina preefch fīskas un Kundera „Dabas stahstu wadonis“, latwiski no Rudſſcha, ir loti nepilnigas. Vehz puſdeenas farunajahs, waj wispahrigo skolotaju konferenzi naturehs Irlawā jeb Jelgawā. Sapulze gribeja labak Jelgawā un tapehz Schulrahts nolshma, ka konferenze fahkfees 5. Julijā, pullsten 9ds rihtā, Jelgawas gimnafijas sahle. Preefchā nefamee darbi ir peemeldei: „Skolenu darbi brihwstundās“, „par dahrſa kopschanu“, „par tizibas mahzibu mahzifchanu pagasta skolās“, „pahrfkats jeb katalogs par skolas grahmatahm“. Vehz Schulrahta sinojuma top tagad skolās leetatas wairak kā 300 skolas grahmatas, kuru skaitis turpmak taps stipri masaks. Konferenzi beidſa ar Deewa luhgſchanu. Skolotaji parika wehl vahri stundas kopā un tad fahkrahns ar to wehleschanos, 5. Julijā fch. g. atkal Jelgawā satiktees.

„R. T.“

Veedodi fawam eenaidneekam, tad Dew taps peedots.

(Mas-Sihlis.)

Rahdā Seemel-Amerikas pilſehtā dsihwoja diwi kaimini weenadā eenaidā, tamdeht ka winu grunteſ fagahja kopā, un zaur neeka peedurſchanos bija tas leelakais karſch. Weenu fauza Forsteru un otru Lambertu. Genaids bija tik leels, ka tahs familijs weena otrai us zela labprahf fahnis gahja un negribeja nemas satiktees. Tas notikahs, ka tanī apgabalā tas ihſtens Ewangelijums no jauna un pilnā ſpehla tapa iſplatihts. Dauds firdis, kas tizibā bija wahjas, tagad ſpehzinajahs un apleezinaja no firds to frusla kola neſeju. Ari weens no ſcheem diweem eenaidneekem peedereja pee tahs jaunahs kristigahs beedribas un bija ihſtens kristigs zilweks. — Forsters fawu dsihwi pahrdomadams atſina, ka ir dauds grehkojis pret fawu eenaidneku. Nemeers grausa wina fidi un winsch kahdā deenā fagatawojahs un gahja pee Lamberta iſlihdsinatees. Ar geuhtu, bet Deewam padewigu fidi winsch preeklauſinaja pee Lamberta nama durvihm, pahr kura fleegfni winsch nebija kahju ſpehris — wairak kā ſechus gadus. Lamberts zaur wina atnahlschanu bij deewsgan pahr-

steigts un brihnijahs loti. Us Forstera lab'deenu winsch knapi ſpehja atbildeht un stahweja pee krehſla peelehrees, ka lai nepakriſtu. Forsters fazija: „Mihlo kaimin, es nahku luhgtees peedofchanas. Muhsu starpā ir dauds strihdinu, pee kureem es wairak atſhſtos par wainigu!“

Nepatihkami atbildeja Lamberts: „To es eſmu weenumehr domajis, un es nepeedofchu nekad.“ Forsters fazija: „Es eſmu apnehmees labotees un us preefchū godigaki 'dſihwot, ka Deewa man buhtu ſchelhigs un man peedotu manus grehkus. Kā waratum mehs Deewa preefchā pastahweht, kad neſderejuſcheem mums buhtu jaſchelrahns no ſcheijenes?“

Kad Forsters bija aifgahjis, tad radahs Lamberta familijā fawada kustefchanahs un galwas lauſſchanā. Neweens newareja iſbrihnitees, ka lepnais Forsters tā wareja ſemotees un atſlht fewi par wainigu. Lamberta dehls, kas pee strihdus bija fawam tehwam leels palihgs, fazija: „Uſklauſet mani, es Jums iſtahſtſchu to leetu. Es eſmu dſtredejis, ka Forsters peederot pee tahs jaunahs kristigahs beedribas.“ Lamberts bija kluſs un aifgahja us fawu iſtabu. Winsch domaja: „Laikam Forsters ir nemeerigs fawas dwehſeles nemeera deht? Warbuht winsch ir tapiſ ihſtſ Kristus lozeklis? Ja winsch atron preefch Deewa ſchelaſtibū, ko tad lihds mana nepeedofchanā? Tad gul tas grehks us maneem kameeſcheem un wira ſaunums lauſchahs pahr manu namu. Kapehz winsch nahza pee manim un luhdahs peedofchanas? Winsch, kas muhsu strihdā nemas naw tik dauds wainigs, kā —. Kad tam ewangelijsumam tik leels ſpehks, ka winsch war mihtſtinaht un lozih tahu zeetu wihrū, tad tas ir brihnum! Winsch fazija, ka mums jabihſtahs no Deewa foda wina preefchā. Pateſi mehs eſam abi bijuſhi muſki un neprachas fawā eenaidā; bet es eſmu winam wairak nepareiſbas darijis un pret Deewu grehkojees. Ak, es nabags grehzieneeks! Tā un daschadi winsch runaja pats ar fewim, un dauds deenās winu mozijs nemeers bes gala. Arweenu dſtredeja winu ſakam: „Kungs, eſt ſchelhigs manai dwehſfelei!“ Beidsot winsch tomehr newareja zeestees, un ſpehkus ſanehmis aifgahja pee fawa kaimina. Winsch tapa iſnemts ar to wiſleelako mihleſtibū un abi eenaidneeki ſpeeda draudſigi weens otrā roku un aſaras ſpiguļoja winu azis. „Juhs nahkat pee manim,” Lamberts fazija, „mani luhgtees peedofchanas, bet es juhtos, ka eſmu dauds fliftaki darijis Jums, kā Juhs man, — man jaluhds, lai Juhs peedodeet!“ „To Jums newaijaga,” Forsters fa-

zija, „mehs esam nelabi darijufchi un lai paleet, kas wairak otru kaitinajis. Pahr wisu mehs wairak esam kaitinajuschi muhsu Deewu un no ta mums waijaga peedoschanas.“

Gekam wini schlihraphs, wini kopā luhds to debesu Tehwu un palika draugi lihds pat mirschanan. Deewa meers un svehtiba mahjoja pahr wineem. Laimigi tee, kas ta war sawas firdis laust, semotees un ar eenaidneeku saderecht. Zik dauds mahjas un kaimini ir muhsu Latwija, muhsu tehwijā, kas naidā dīshwo. Ak, kaut schis pateefigs notikums teem buhtu par pamudinachanu us meera derefchanu! Tad weegli wini waretu Deewa svehtibu isluhgtees zaur peekto luhgchanu un winu nami buhtu buhweti us klints kalna. Beedodi mihlais brahli un mahsa sawam eenaidneekam, tad Deews Tew peedos un meers rafees Tawā nemeerigā firdi. Jesus peedewa mirstot, — peedodi dīshwojot un Deews buhs ar mums wiseem, dīshwojot un nomirstot.

Nozehrt' winu; ko winsch aiskawē to semi?

(Mai-Sihlis.)

Bija seemas laiks 1849. gadā, kad kahds R. no W. meschā aissgahja malku zirst. Tas wihrs bij lihds tam laikam nelabu dīshwi dīnis: bij leels dīshrajs, laulibas nizinatajs, kahrschu spehletajs un besdewigs zilweks. Ar wahrdi sakot, nekas nebija sklits, ko winsch par labu nebija turejis un darijis. No grehla winam nebija bail un no zilwekeem nelaunejahs. Basniza bij tuwumā, bet tur winsch negahja, un bihbele bija us plaukta, ko winsch nekad nelafija. Winam bija deewabihjiga feewina, kas winu arweenu pamudinaja astaht laumumu un pertees pee labuma, bet wiss palika bes augleem. Wina lafija tschakli bihbelē, bet winsch winai neusklaufja un latru reis aissgahja projam. Wina gahja latru svehtdeen' Deewa namā, bet winsch negahja winai nekad lihds. Wina to nelahdeja un nezehla nekahdu dumpi, bet pamahzija ar mihligeem wahrdem, un panesa wissas rupjibas ar pazeechanu. Wina ne-aismirja par sawu wihrū To par palihgu peefault, kas ihsstens palihgs schinis un wissas behdās. — Winsch meschā aissgahjis nostahjahs pee weenas preedes un jan pazehla zirwi, kolu nolaist gax semi, bet tee wahrdi winam eeschahwahs prahā: Nozehrt' winu; ko winsch aiskawē to semi? Wina

rokas noslīhdeja un zirwis is tahm iskrita. Winsch domaja: Kā buhtu, ja debesis tee wahrdi us manim planetu, lai mani nozehrt, ko aiskaweju to semi? Kā buhtu, kad man buhtu jamirst schini paschā stundā? Kā tad es waretu Deewa preefschā pastahweht, es, tas nederigais koks, kas to Deewa semiti esmu deewsgan aiskawejis; kas es esmu leedsees wina wahrdi klausitees, un aisturejis wehl zitus no tam, un esmu daschu us laumumu eewilinajis?

Wina firdi aissgrahba sawadas bailes un winsch newareja ilgali meschā palikt. Mahjas pahrgahjis winsch lika sawai feewai par brihnumu bihbeli nemt un tos wahrdus Luhk. 13, 7. preefschā lafijā: Nozehrt' winu; ko winsch aiskawē to semi? Winsch raudaja ruhktas asaras, un tas Deewa wahrdā spehks bija ar wina garu. Ari wina feewa flauzija azis, bet winai bira preeka asaras, pilnas pateifschanas tam Kungam, ka winas luhgchanā no Deewa dīrdeita un paklausita — un winas pasuduschais laulahts draugs atdabuhts un ka tas „nowihtuschais koks“ salo. Wina lafija tahtaki: Kungs, lai wehl schogad ... warbuht winsch nesihis auglus. Satreettais wihrs nokrita us zeleem, rokas falizis un us debesi pazehlis luhdahs ar asarahm: Ja, Kungs, laid man walas wehl schogad! — Wina feewa nometahs winam blakam un abi nu kopā un weenprahibā iskratija sawas firdis ta Kunga preefschā. Deews dīrdeja winu luhpū teifchanu un svehtiba nolaidahs us winu galwahm. No ta laika laumais wihrs bija un palika ihsstens kristigs zilweks un labaki lautini nebija nelur atronami wissā tai apgalbalā. Laimigs tas wihrs, kam tahda deewabihjiga feewina. „Mihlais lafijas, ko lai sakam no fewim? — Deews sin muhsu firdis, tadeht luhgimees allaschin; Deews, es man nabaga grehzineekam schehligs.“

Paskubinachana.

Katrā deenā pahrbaudi
Sawu firdi spehzigi.
Allaschin atradiši,
Zik tee grehki breefmiigi.
Jaunus grehkus nedari,
Luhdī Deewu sīsnigi:
Palihgu winsch suhtihs Tew —
Leelu spehku eedos Tew,
Ka tos grehkus pahrspehzi
Un no wineem isbehgsi. S. Osoling.